

Feliks Przytycki:

Sprawozdanie ze Zgromadzenie Ogólnego Międzynarodowej Unii Matematycznej (IMU) w Gyeongju w Korei Południowej, 10-11 sierpnia, 2014 r.¹

Zgromadzenie Ogólne odbyło się w Hotelu Hyundai, nad jeziorem Bonum, w mieście Gyeongju w pld.-wsch. części Korei Południowej. Gyeongju było stolicą państwa Silla w 7-10 wieku, jednego z trzech ówczesnych królestw Korei. Teraz ma ćwierć miliona mieszkańców, sporo zabytków i wzgórze (kurhany) grobów królewskich.

Zgromadzenia Ogólne Unii odbywają się co 4 lata, przed Kongresami ICM (International Congress of Mathematicians), w kraju Kongresu, ale na ogół w innym mieście. W 2014 Kongres odbył się w Seulu.

Oto kilka faktów z historii Unii: IMU ukonstytuowała się w 1920 r. na spotkania w Strasbourgu, przy okazji ICM pierwszego po I Wojnie Światowej. Polska była jednym z 11 członków założycieli. Głównym celem Unii było (i jest nadal) merytoryczne organizowanie Kongresów ICM. Od początku problemem było niedopuszczenie do udziału w Kongresach ICM, matematyków z krajów przeciwnych Aliantom z I Wojny Światowej (Niemcy, Austria, Węgry, Bułgaria), Już w 1928 r. organizatorzy ICM w Bolonii, wbrew prezydentowi IMU, zaprosili delegację Niemiec. W efekcie konfliktu, w 1932 r. IMU została rozwiązana.

IMU została reaktywowana w 1950 r., powstała tzw. Nowa Unia. Należy podkreślić pomoc ICSU (International Council for Science) i UNESCO, oraz osobiste wysiłki amerykańskiego matematyka Marshalla Stone'a i zaangażowanie Prof. Kazimierza Kuratowskiego. Od 1 stycznia 2011 roku istnieje stałe biuro IMU; jest ulokowane w Berlinie. IMU ma stronę internetową <http://www.mathunion.org>

Więcej o historii IMU można przeczytać na stronie <http://www.mathunion.org>, w artykule Olli Lehto, Sekretarza IMU w latach 1983-1990, i w jego książce *Mathematics Without Borders*, Springer 1998.

Zgromadzenie Ogólne w Gyeongju podzielone było na siedem 1,5-2 godzinnych sesji, cztery w niedzielę, 10 sierpnia, trzy w poniedziałek. We wtorek delegaci zawiezieni zostali autobusami na rozpoczynający się w środę Kongres w Seulu (po drodze zwiedzaliśmy starą wioskę Andong Hahoe).

W Zgromadzeniu wzięło udział delegaci organizacji reprezentujących kraje członkowskie (Adhering Organizations), przedstawiciele krajów stowarzyszonych i inni goście. Pełnymi członkami IMU jest 71 krajów. Te kraje podzielone są na grupy I (35 krajów), II (9), III (7), IV (10: Australia, Brazylia, Indie, Iran, Korea Pld, Holandia, Polska, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria), V (10: Kanada, Chiny, Francja, Niemcy, Izrael, Włochy, Japonia, Rosja, UK, USA), i mają w Zgromadzeniu Ogólnym liczbę głosów taką jak numer grupy. Krajów stowarzyszonych (Associate Members) jest w Unii 12. Nie mają prawa głosu. Krajem stowarzyszonym można być najwyżej 8 lat. Na posiedzeniu w Gyeongju przyjęte

¹ Wg. prezentacji na posiedzeniu Komitetu Matematyki, 26 listopada 2014 r.

zostały Papua Nowa Gwinea i Senegal (jako kraje stowarzyszone). Przy Unii są też afiliowane Afrykańska Unia Matematyczna (AMU), Europejskie Towarzystwa Matematyczne (EMS), Południowo-Azjatyckie Towarzystwo Matematyczne (SEAMS) i Unia Matematyczna Ameryki Łacińskiej i Karaibów (UMALCA).

Obecnych było 115 delegatów (z prawem głosu), mających 127 głosów (z 47 krajów członkowskich z prawem głosu). Było więc kworum.

Zauważalny był brak delegacji z Rosji.

Polska reprezentowana była przez 4 osoby: Prof. Zbigniew Błocki, Prof. Stefan Jackowski, Prof. Tadeusz Januszkiewicz, Prof. Feliks Przytycki, które zostały wydelegowane przez Narodowy Komitet ds. współpracy z Międzynarodową Unią Matematyczną (ten Komitet działa w ramach Komitetu Matematyki PAN; Polskę reprezentuje w IMU Polska Akademia Nauk, jako AO).

Przedstawiono tabelę krajów zalegających ze składkami. M. in. zalegająca już 4 lata Hiszpania została pozbawiona prawa głosu na Zgromadzeniu w Gyeongju. Zgromadzenie Ogólne uchwaliło, że kwant składki będzie wynosił, w latach 2015-2018, 1395 Euro rocznie. Kraje płacą w zależności od grupy 12,4,8 lub 12 kwantów. Polska będzie płaciła więc 11160 Euro rocznie (mniej więcej tak jak teraz).

W IMU istnieje kilka Komisji: International Commission on Mathematical Instruction (ICMI) Commission for Developing Countries (CDC) International Commission on the History of Mathematics (ICHM) Committee on Electronic Information and Communication (CEIC).

Poszczególne Komisje sprawozdały swoją działalność. CDC wykorzystuje istotną część budżetu Unii (stypendia, konferencje). Doszły środki Fundacji Simonsa, a na Kongres środki Korei w ramach akcji 1000 stypendiów na udział w ICM2014, NANUM (gracious and unconditional sharing.)

Dyskutowano możliwość wcześniejszego ujawniania nazwisk medalistów Fieldsa. Oto zebrane argumenty za i przeciw:

ZA

Łatwiej planować wykłady na ICM.

Redukuje możliwość przecieku informacji.

Umożliwia laureatom zaproszenie kolegów i przyjaciół.

Większość poważnych nagród jest ogłaszana przed ceremonią wręczenia.

PRZECIW

Większa dramaturgia przy ogłaszaniu, przyciąga do ICM zainteresowanie prasy.

Wzbogaca znaczenie medali Fieldsa, kompensując skromność nagrody finansowej.

Nadaje uroku ceremonii otwarcia, kiedy potwierdzają się słuchy o laureatach.

Nie należy zmieniać długiej tradycji, jeśli nie jest to absolutnie konieczne.

W wyniku dyskusji uchwalono:

Rezolucja 11.

W latach 2015 – 2018 Komitet Wykonawczy Unii (Executive Committee, EC) utworzy komisję, która rozważy możliwe modyfikacje reguł nagród i medali IMU. Ta komisja, wyznaczona przez EC, składająca się z poprzednich przewodniczących komitetów Unii (Fields, Gauss, Navanlinna, etc.) powinna w szczególności sformułować rekomendacje o możliwości

- 1) ogłaszania nazwisk laureatów nagród przed ceremonią otwarcia ICM
- 2) przyznawania pojedynczej nagrody wspólnie, kilku współpracownikom
- 3) zmiany lub złagodzenia obecnie ustalonej granicy wieku.

Komisja powinna zdać relację ze swojej pracy, włącznie ze swoimi rekomendacjami przed Komitetem Wykonawczym EC przed jego spotkaniem w 2016 roku. Zakceptowane przez EC rekomendacje będą przesłane członkom IMU w 2016, do rozważenia i głosowania. Dla 1) głosowanie powinno się odbyć pocztą, podczas gdy głosowanie punktów 2) i 3) na zgromadzeniu Ogólnym Unii w 2018 roku.

Terry Lyons w punkcie: Diversity in Excellence in IMU Activity, omawiał sprawy wyboru zaproszonych wykładowców. Skład paneli jest częściowo ustalany przez EC (przewodniczący i kluczowi członkowie), częściowo dobierany przez już wybranych. To znalazło odbicie w rezolucji:

Rezolucja 6.

Zgromadzenie Ogólne prosi Komitet Wykonawczy Unii o przejrzenie instrukcji dla komitetów programowych ICM w związku z następującymi celami:

osiągnięcie równowagi płci i równowagi geograficznej wśród zaproszonych wykładowców plenarnych i w sekcjach;

zapewnienie, że struktura programu odzwierciedla obecny stan i rozwój wszystkich dziedzin matematyki.

Zgromadzenie Ogólne prosi Komitet Programowy każdego ICM o przedstawienie okresowego raportu [...]

Powiedziano jednak, że kryteria pewnej równowagi nie mogą wpływać na indywidualne wybory wykładowców.

Wendelin Werner w punkcie: ‘Evaluation of individual researchers in the mathematical sciences’ omawiał problemy oceny punktowej itp. (przygotowano specjalny dokument)²

- Wybrano nowy Komitet Wykonawczy IMU: Executive Committee (EC) 2015 – 2018
- Shigefumi Mori IMU President, Japan
 - Helge Holden, IMU Secretary, Norway
 - Alicia Dickenstein, IMU Vice President, Argentina
 - Vaughan Jones, IMU Vice President, New Zealand/USA
 - Benedict H. Gross, IMU EC Member-at-Large, USA
 - Hyungju Park, IMU EC Member-at-Large, Korea
 - Christiane Rousseau, IMU EC Member-at-Large, Canada
 - Vasudevan Srinivas, IMU EC Member-at-Large, India
 - John Francis Toland, IMU EC Member-at-Large, UK
 - Wendelin Werner, IMU EC Member-at-Large, Switzerland
 - Ingrid Daubechies, IMU EC Ex-officio Member (Past President), USA

² IMU Bulletin No. 64, Appendix 1, strony 8-13. Patrz także IMU-Net Electronic Newsletter No. 68 z linkiem do uchwały ICSU.

Rekomendowani byli przez Komitet Nominacyjny jeszcze Shige Peng (Chiny) i Stefan Niemirowski (Rosja); EC rekomendował bowiem 8 osób na 6 miejsc Member-at-Large, jednak przegrali w głosowaniu. Wśród kilku kandydatów z sali był też Günter Ziegler (Niemcy), wspierany m.in. przez polską delegację, jednak nieznacznie przegrał.

Inne wybory, to m.in.:

- Wandera Ogana, CDC President, Kenya
- Ciro Ciliberto, ICHM, Italy
- Shrikrishna G. Dani, ICHM, India
- Ferdinando Arzarello, ICMI President, Italy
- Abraham Arcavi, ICMI Secretary-General, Israel

Carlos Kenig z Uniwersytetu Chicago przewodniczył Komitetowi Programowemu (PC) ICM (wyznaczonemu przez EC) i zdał relację z pracy Komitetu.

Wyniki swojej pracy przedstawił przewodniczący Komisji Rezolucji Guenter Ziegler. W szczególności uchwalono:

Rezolucja 7. Organizacje Członkowskie IMU powinny być zaproszone do zgłoszenia sugestii możliwych członków Komitetu Programowego.

Rezolucja 11 (o ogłaszaniu i warunkach medalu Fieldsa, patrz wyżej).

Rezolucja 12. Każdy członek IMU straci automatycznie członkostwo na koniec roku 2015, jeśli obecnie (11 sierpnia 2014) zalega z płaceniem składek 4 lub więcej lat i jeśli będzie zalegał z 2 lub więcej latami w dn. 31 grudnia 2015.

Tymczasowo Zgromadzenie Ogólne zdecydowało, że 9 pełnych członków IMU traci prawo głosu (wśród nich wcześniej wymieniona Hiszpania), co spowodowało utratę 12 głosów na Zgromadzeniu Ogólnym w Gyeongju.

Nie przyjęto propozycji rezolucji zgłoszonej przez Wenezuelę o trudnej sytuacji nauki w ich kraju (obiecano działania indywidualne).

Juerg Kramer przedstawił przygotowania do 7 Europejskiego Kongresu Matematyków w Berlinie, w 2016 roku.

Uchwalono, że ICM 2018 odbędzie się w Rio de Janeiro. Marcelo Viana przedstawił prezentację miejsca Kongresu. Obiecał otwarcie Kongresu w hali mała Maracana, mieszczącej 12 tys. osób.

Kongres ICM 2022 jest wstępnie planowany w Paryżu.